

Toruń , dnia 27 marca 2014 r.

SPRAWOZDANIE

z kontroli przestrzegania praw osób z zaburzeniami psychicznymi , przebywającymi w **Domu Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce**, znajdującym się w okręgu Sądu Okręgowego w Toruniu

Sędzia Sądu Rejonowego w Toruniu Marek Niemczyk , działając w oparciu o przepis art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2011,Nr 231,poz. 1375 z późniejszymi zmianami) , przeprowadził w okresie od 13 marca do 20 marca 2014 r. kontrolę w Domu Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce dla osób w podeszłym wieku.

Przedmiotem kontroli , zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 października 2012 r. w sprawie sprawowania kontroli przyjęcia i przebywania osób z zaburzeniami psychicznymi w szpitalach psychiatrycznych i domach pomocy społecznej oraz sposobu jej dokumentowania (Dz. U. 2012 . poz. 1147), było badanie przede wszystkim :

- prawidłowości prowadzenia dokumentacji stanowiącej podstawę przyjęcia do DPS i przebywania w niej osób z zaburzeniami psychicznymi ,
- prawidłowości dokumentacji medycznej dotyczącej zastosowania przymusu bezpośredniego oraz stosowania świadczeń zdrowotnych stwarzających podwyższone ryzyko dla osób z zaburzeniami psychicznymi przebywającymi w DPS,
- badanie współdziałania placówki z rodzinami i opiekunami osób z zaburzeniami psychicznymi przebywającymi w DPS,
- prawidłowości i terminowości załatwiania skarg i wniosków osób z zaburzeniami psychicznymi przebywającymi w DPS,

Sędzia wizytujący kontrolą objął dokumentację medyczną i akta osobowe wszystkich pensjonariuszy z zaburzeniami psychicznymi tj. tych , u których stwierdzono chorobę psychiczną lub upośledzenie umysłowe , przyjętych do DPS w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.

Opierając się na powyższych dokumentach zadaniem moim było ustalenie :

- czy uzasadnione było przyjęcie i pobyt w DPS osób z zaburzeniami psychicznymi ,
- czy dokumentacja jest prowadzona w sposób prawidłowy w zakresie stosowania

przymusu bezpośredniego, jego przedłużania, czasu trwania i czy fakt ten został odnotowany w dokumentacji oraz czy dokonano oceny zasadności jego zastosowania zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 28.06.2012 r. w sprawie sposobu stosowania przymusu bezpośredniego i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności jego zastosowania (Dz.U. 2012 ,poz.740) ,

- czy zostały spełnione wymogi formalne w przypadku stosowania świadczeń zdrowotnych wymagających odrębnej zgody pacjenta lub jego przedstawiciela ustawowego, określonych Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 24.04.2012 r. w sprawie wykazu świadczeń zdrowotnych stwarzających podwyższone ryzyko dla pacjenta, których udzielenie wymaga zgody (Dz.U. 2012,poz.494).

Zadaniem moim było też ustalenie czy właściwe organy wydawały decyzje kierujące do DPS zgodnie z art. 59 ustawy o pomocy społecznej (Dz.U. 2009,Nr 175,poz.1362 ze zmianami), § 8 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23.08.2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. 2012,poz. 964) i art. 39 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. 2011,poz. 231, Nr 1375) oraz czy były realizowane obowiązki meldunkowe zgodnie z § 7 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 31.07.95 r. w sprawie szczegółowego sposobu działania w sprawach przyjęcia do domu pomocy społecznej oraz wypisania z domu pomocy społecznej osoby chorej psychicznie i upośledzonej umysłowo (Dz.U. 1995, poz.460 ,Nr 92, ze zmianami).

Na podstawie przedłożonej mi dokumentacji stwierdziłem , że w DPS jest prowadzony rejestr osób przyjętych do placówki , akta osobowe i dokumentacja medyczna pensjonariuszy. Ustaliłem , że na dzień 31.12.2013 r. przebywało tam 90 osób. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. ubyło z DPS 15 osób i w to miejsce przyjęto 16 osób, w tym 4 osoby z różnym stopniem zaawansowania zespołu otępiennego. Wśród osób przyjętych podstawą przyjęcia jednej z nich było postanowienie sądu. U pozostałych osób przyjętych nie rozpoznano zaburzeń psychicznych.

Podstawą przyjęcia 4 osób z zespołem otępiennym był złożony w ośrodku pomocy społecznej właściwym dla miejsca ich zamieszkania wniosek tych osób. Po sporządzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika opieki społecznej i wydaniu przez lekarza psychiatrę zaświadczenia o aktualnym stanie psychicznym pozwalającym na złożenie ważnego oświadczenia woli wydana była decyzja właściwego organu gminy o skierowaniu i umieszczeniu w DPS w Wielkiej Nieszawce. Podstawą przyjęcia 1 osoby było prawomocne postanowienie sądu i decyzja właściwego organu gminy o skierowaniu i umieszczeniu w DPS

w Wielkiej Nieszawce. Wśród pensjonariuszy DPS w Wielkiej Nieszawce jest 5 osób całkowicie ubezwłasnowolnionych. U części pozostałych pensjonariuszy rozpoznano różnego rodzaju oraz zaawansowania zakłócenia czynności psychicznych związanych z wiekiem.

W okresie objętym kontrolą wobec pensjonariuszy nie stosowano przymusu bezpośredniego. Kierownik DPS prowadzi rejestr zastosowania przymusu. Pracownicy DPS zostali w 2013 roku przeszkoleni w zakresie jego stosowania. Stwierdziłem, że w placówce nie ma wyodrębnionego pomieszczenia do stosowania izolacji jako środka przymusu. Ten środek przymusu nie jest stosowany w tym DPS. W przypadku potrzeby jego zastosowania pensjonariusz przekazywany jest do szpitala. DPS dysponuje parawanami dla zastosowania przymusu w formie unieruchomienia.

W 2013 roku w DPS nie stosowano świadczeń zdrowotnych stwarzających podwyższone ryzyko dla pensjonariuszy. Pensjonariuszka przyjęta do DPS na podstawie orzeczenia sądu została zameldowana na pobyt czasowy.

Pensjonariusze z zaburzeniami psychicznymi przebywający w DPS nie składali do Dyrektora DPS i Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu wniosków i skarg. Placówka utrzymuje kontakt i współpracuje z rodzinami i opiekunami pensjonariuszy.

Po zakończeniu kontroli zapoznałem personel z wynikami kontroli i uznałem, że nie zachodzi potrzeba zorganizowania narady pokontrolnej.

Wyniki kontroli nie powodują konieczności zawiadamiania o nich organów wskazanych w § 6 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie kontroli przestrzegania praw osób z zaburzeniami psychicznymi przebywającymi w szpitalach psychiatrycznych i domach pomocy społecznej.

O wynikach kontroli powiadomiony został Sąd Rejonowy w Toruniu – Sąd Opiekuńczy.

Sędzia Sąd Rejonowy
Marek Niemczyk